

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti projeman za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K., za poi leta 13 K., za četr leta 6 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 90 h. — Za tuj dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje od petrostopne petit-vrste po 12 h., če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Bokopisi se ne vrădajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knaflovin cilicah št. 5, in sicer uredništvo v L nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. —

Upravnštvo naj se blagovojo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Nekaj o c. kr. davčnem nadzorniku Oplustilu.

Štev. 2345/pr.

Slavno uredništvo »Slov. Narod« v Ljubljani.

Z ozirom na § 19. tiskovnega zakona prosi se slavno uredništvo, da objavi glede na uvodni članek v številki 153. z dne 8. julija 1904: »Nekaj o c. kr. davčnem nadzorniku Oplustilu« v eni prihodnjih izdaj listu na istem mestu in pod isto znakom slediči spis uradnih preiskovanj:

Vsled napadov na davčnega nadzornika dr. Ferd. Oplustila, oziroma na davčno oblast v Slovenskem Gradcu in na davčnega pristava Jozipa Ježovnika se je vršila v času od 11. do 14. t. m. v Slov. Gradcu in Šoštanju po odposlancu podpisane predsedništva natančna preiskava, ki je dokazala ničevnost podanih pritožb. Tekom preiskave zaslišali so se posebno oni davkopalčevalci iz Šoštanja, kateri so prišli dne 23. marca 1904 (ne koncem aprila) poizvedovat o davčnih zadevah v pisarno davčnega nadzornika dr. Oplustila; turadni pooblaščenec pojasnil je omenjenim strankam njihove davčne zadeve, kakor tudi pri tem zaslišanju na novo navedene slučaje do celo tako, da se je istih 5 davkopalčevalcev pregledavši predložene jim spise izrazilo, da jim je sedaj stvar popolnoma jasna in da nimajo nobenega vzroka več sumiti, da davčna oblast, oziroma nadzornik dr. Oplustil postopa nepostavno.

V posameznem se sledče po-pravi:

Ni res, da je davčna oblast slovenske davkopalčevalce, akoravno so isti podali fasijs, datirane iz lanskega leta in iz začetka letosnjega leta, obdačila pozneje, kakor one nemške stranke, ki so kasneje naznane do-hodke; pač pa je res, da se je davek predpisal brez ozira na naročnost patentov v vseh slučajih, v katerih se je sploh imel predpisati, kronološko po došlih vlogah.

Ni res, da se je slovenskim volilem umetno znižal, nemškim volilem pa umetno zvišal; res pa je, da so se davki v vseh slučajih brez ozira na naročnost davkoplačevalcev predpisali popolnoma po-stavno.

Ni res, da so bila na oglasilih omenjenih pet davkopalčevalcev imena od nadzorništva črtana, da so bile svote samovoljno spremenjene in da je bilo — v enem slučaju — več oglašil, kakor jih je stranka sama vložila, oziroma da so bila oglašila ponarejena; res pa je, da je oglašil razvidni zaznamki zadevajo le zgolj uradne popravke hišnorazrednih in pa dopolnilnih podatkov, ali pa do-datna oglašila strank samih, dalje, da so davkopalčevalci sami vložili za nekatere hiše dve ali pa še več dopolnilnih fasijs, slednjič, da ni prav nobeno oglašilo ponarejeno.

Ni res, da je bil davčni nadzornik dr. Oplustil osebno inzultiran in da je zoper njega izjavljene izraze »Schwindler in «Schwindel« jesljaje vtaknil v žep; res pa je, da ni davčni nadzornik dr. Ferdinand Oplustil imel nikakega povoda, si poiskati zadončenja potom pristojne oblasti ali pa potom tožbe, ker se mu ni nič nečastnega predbaciovalo.

Ni res, da je bil neki davkopalčevalc zahteval protokoliranje nje-

vrženih dohodkov, oziroma da naj prijavljene dohodke skrđijo; res pa je, da je imenovani pristav pravomočno podušil neko stranko nestri-jajoče se z zakonitimi določili, za kar se je isti pristojno pokaral.

Predsedništvo c. kr. finančnega deželnega ravnateljstva v Gradcu, dne 19. julija 1904; namestnik podpredsednika: c. kr. dvorni svetnik Feichtinger.

Ricmanjsko cerkveno vprašanje.

XXIII.

Župan Berdon je protestiral protiv vsem nasilnemu postopanju c. kr. okrajnega glavarja, ki je vdrl v zaprt farovž in uka-zal s silo odpreti vse sobe in shrambe v farovžu, ne da bi bil o tem obvestil njega, župana. Končno je župan protestiral proti umešavanju dolinskega župnika v ricmanjske zadeve ter izjavil, da ne podpiše nikakega zapisa. Nato je ključa-ničar zopet zaprl z vetrhi vsa vrata in komisija je odšla v spremstvu orožnikov iz vasi — povešenih oči, zlasti pa je bil žalosten župnik Jožef Zupan! A gospod glavar je nosil zaplenjene matične knjige!

Vprašamo: Čemu torej vsata uprizoritev? Čemu dva komisarja v popolni paradi! Čemu dolinski župnik Zupan, ki ni bil več v Ricmanjih od 31. maja 1900? Čemu vesta aparatorožnikov? (Kolikor se je dalo ceniti, jih je bilo v Ricmanjih potem po ce-stah in potih, in kar jih je bilo v rezervi v Borštu, kakih — 40. Povrh tega je prišlo onega dne — menda ne slučajno, streljet v tarčo k lovcu, pol ure od Ricmanj — 30 redarjev iz Trsta?)

Tržaški škofijski ordinarijat in c. kr. namestništvo

sta hotela onega dne vpeljati v Ricmanje prejšnje stanje ter slovesno priobčiti Ric-manjcem: Tukaj ta Jožef Zu-pan je Vaš župnik, katerega boste morali plačevati tudi naprej in seveda poravnati tudi vse stare zastanke. Ta Josip Krančič je Vaš novi kaplan, kivam bode bral mašo v latinskem jeziku.

In tako je odpravljena iz ricmanjske cerkve staroslovenska maša in je tudi rešena Vaša prošnja glede ustanovitve nove župnije!

A ko bi se bilo v Ricmanjih vpeljalo prejšnje stanje, bi bilo to tudi za druge kapljane lahka stvar! In stara dolinska fara bi bila zopet cela! Če bi bilo tem povo-dom v Ricmanjih prišlo do kakih nemirov, bi nas bili nekoliko postreljali, druge povezali ter odpeljali v zapore — saj so bili orožniki s vinciem in verižicamiobilno preskrbljeni — inscenirali bi bili velik kazenski proces, krvci bi bili morali odseteti po več let v Kopru in Gradiški, s tem bi se bilo ostršilo Ricmanje in dalo izgled tudi drugim Slovencem in Hrvatom! Tako se je na merodajnih mestih mislilo, da se gotovo zgodi — toda gospodje so se v svojih računih zmotili!

Vojna na Daljnem Vztoku.

Z mandžurskega bojišča.

»Novoje Vremja« poroča iz Liao-janga: General grof Keller, ki je s svojo armado bil utaborjen ob reki Sani, pritoku reke Tajci, je prešel v ofenzivo in po ljutem boju Ja-ponce prisilil, da so se morali umakniti. Tudi poveljnik 9 divizije, general Heršelman, je 19. t. m. pri-moral Japonce, da so se umaknili. Ruske izgube znašajo 200 mož.

Poročevalc »Birževijih Vjednosti« pa brzojavlja iz Liao-janga dne 21. t. m.: Na jugu je vse mirno. Ja-

ponci so se dejansko umaknili. Po boju za Motienski prelaz so Japonci napadli desno krilo generala Heršelmana. Vkljub veliki japonski premošči se je leta ves dan uspešno branil in zadal Japonce takoj hude udarce, da so se pod zaščito noši umaknili. Japonske izgube so zelo velike. Rusi so svoje pozicije močno utrdili.

General Kuropatkin pa je poslal tole uradno brzojavko o dogodkih na bojišču:

Dne 19. t. m. so naši streli pod poveljstvom poročnikov Areševa in Zavinova prepodili iz neke vasi južno od Kutjaš eno japonsko kompanijo. Sovražnik je 19. in 20. t. m. ustavil svoj naval na naše vzhodno krilo.

V noči dne 19. t. m. je med splošnim prodiranjem naše armade proti vzhodnem sovražnikovemu krilu dobil oddelek polkovnika Zibulskoga ukáz, se polasti prehoda Sibejljin, 4 km severno od gorskega prelaza Siackolin, kar se mu je tudi ob 4. uri zjutraj posrečilo. Zibulski je nato navalil na glavni prelaz, katerega so Japonci stražili v dolgih vrstah. Sovražnik je odkril ljut ogenj in nato sam stopil v ofenzivo. Dasi se je izkazalo, da je bil sovražnik veliko številnejši, je Zibulski vendarle z vso silo navalil na Japonce. Sovražnik se navalil ni mogel upirati in se je umaknil proti glavnemu prelazu. Ob 7. uri zjutraj so Japonci znowa napadli rusko levo krilo, a so bili z velikimi izgubami odbiti. Takisto se je ponosrečil tudi drugi napad na našo fronto in sovražnik se je vdrugi moral umakniti proti Siackolinu. Na ruski strani je padlo kakih 50 mož, 182 jih je bilo ranjenih, 6 pa se jih pogreša.

V ponedeljek 18. t. m. je kornet Šakovič ugrabil pri Tinteji, 25 km od Tkavuana celijaponski transport ovsa in slame, katerega je ekskortiral manjši japonski oddelek.

Na jugu in na potih proti Siuanju je vse mirno in ni zaznamovati ni-

LISTEK.

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest.

(Daleje)

V.

Tiho in počasi sta plula dva čolna po Bistri dolni proti Ljubljanci. Noč je bila temna in pravljalo se je na slabu vreme. Sem in tja je padlo nekaj debelih kapelj, a kmalu je zopet prenchalo; časih je zagrmelo in v daljavi za gozdovi je zablisnilo, da so se prekrižali možje, ki so molčeč sedeli v čolnih, potem pa je vladala zopet veličastna tihota.

Čolna sta zavila v Ljubljanci. Držala sta se visokega brega, možje pa so vzeli puške v roke. Za drevesi, ki so stala ob bregu, se je v samotno ležeči koči videla luč.

— Okno je razsvetljeno, je zaščetal Simon Kozina patru Celestinu na uho. Zdaj se pripravite!

Pater Celestin je izpod plašča, s katerim je bil ognjen, vzel Najsvetejše in je povzdignil nad sabo, med tem ko sta spremlijajoča ga meniha poluglasno molila. Stražarji v čolnih so nagnili

glave in šepetaje molili, ne da bi le za trenotek pustili orožje iz rok.

Čolna sta plula zdaj tik koče, iz katere ni bilo slišati nobenega glasu. Kakor bi bilo vse izumrlo, tako mirno in tisto je ležala koča za košatimi drevesi in izginila za čolnoma, ki sta plula naprej.

Straže ni nobene, je menil Simon Kozina, zdaj lahko ustavimo in izstopimo.

Čolna sta obstala in vsi so se splazili na breg. Pred njimi je ležala čirna ravan. Kadars se je zabilskalo, se je v daljavi videla cerkvica na Žalostni gori in samostan v Bistri, v ozadju pa nejasne konture bornih koč v Bevkah. Potem pa je bila zopet gosta neprodirna tema.

Pater Celestin je naprej razvrstil svojo četo in v vsakemu posamezniku povedal, kaj mu je storiti. Sam je z menihoma in z dvema stražarjem hotel iti v kočo, ostalim je pa naročil, da ostanejo zunaj, dokler jih ne pokliče.

Previdno se je četa obrnila proti koči. Spredaj so šli pater Celestin, ki je nosil Najsvetejše, in oba meniha, ostali pa so šli v eni vrsti, da bi hitro objeli kočo. Kakor sence so se pomis-

kali čez vlažno ravan in koča je bila hipoma obkoljena.

V koči se ni nihče ganil. Stražarji so pripravili puške in potem se je Simon Kozina približal vratom, in nastavil sekiro — enkrat se je nanjo uprl in vrata so bila odprta, tako lahko, kakor da sploh niso bila zapahnjena.

V ozadju se je zagledalo na ognjišču ugasačo žrjavico, okrog katere je sedelo nekaj temnih senc, ki so planile kviško, ko so se vrata odprla in je v Najsvetejšim v roki stopil čez prag pater Celestin ter glasno molil latinsko molitev. Za njim so skočili v kočo dva stražarja z nabitim puškami in oba meniha ter Simon Kozina. Ta je bil zadnji in je za seboj zapahnil vrata.

— Vsi na kolena, je zagrmel pater Celestin, kdor bi se upiral, zapade smrti! Ali ste slišali?

Nihče ni odgovoril in nihče se ni ganil. Ena presenečenih oseb je mirno prerahljala žrjavico in vrgla nanjo sushih trska in vejic, ki so se skoro hipoma vnele in je udaril plamen, ki je z rdečo lučjo razsvetlil temni prostor in vrgel svoj sijaj na patra Celestina, ki je s povzdignjenim Najsvetejšim stopil korak bližje.

Izza ognjišča se je dvignil visok širokopleč mož z dolgimi belimi lasmi in sivo brado, ki mu je segala do pasa. V rokah je držal težko palico, ki je imela za držaj zlato sekiro, okrog vrata pa mu je visela zlata verižica.

Kdo ste in kaj hočete? je vprašal starec z gromkim glasom in se postavil pred patra Celestino. Kako si upate mirnim ljudem kaliti nočni mir?

Z začudenjem je gledal pater Celestin velikana, ki je stal tako ponosno pred njim. Se nikdar ga ni videl, a slutil je takoj, da ima opraviti z nena-vadnim možem. Za trenotek ga je obšla celo skrb, da je v veliki nevarnosti, a ko je videl poleg sebe svoje sprem-ljavalce, ga je minil ves strah in osorno je odgovoril.

— Kdo si ti, da si upaš kljubo-vati mojemu povelju in da ne poklek-neš pred Najsvetejšim, kakor sem ukazal.

— Jaz sem kralj David, ciganski poglavlar, oče in vodnik Aronovih sinov, je odgovoril starec. In kralj David ni klečal, kar je živ, in ne bo klečal. Pač boš pa še ti klečal pred meno, ti, pater Celestin, razbojnik in nečistnik,

zatiralec kmetov in svečenik malikovcev.

Kakor grom se je razlegal glas kralja Davida, da so se prestrašili še pred kočo stoječi stražarji. Obenem je počil strel in v tistem hipu je planilo na stražarje vse polno temnih prikazni in jih podrlo na tla in jih zvezalo.

Kar cela vojska je bilo eiganov okrog koče. Priskočili so tako naglo, kakor da so bili skriti v zemlji, tako da se stražarji niti braniti niso mogli in so bili prej povezani, nego so se zavedli svojega položaja.

Pa tudi v hiši so bili pod streho skriti cigani, in ko je počil strel, so skočili dolni in popadli stražarje in menihe. Kralj David je planil na patra Celestino. Z eno roko ga je zgrabil za vrat, z drugo mu je iztrgal Najsvetejše in ga udaril z njim po glavi. Udarec je bil tako silen, da se je monstranca razletela, pater Celestin pa se je ves krov zgrudil na tla.

Kralj David je vrgel ročaj monstreance v

kakih sprememb. Na moj ukaz je naša armada 21. t. m. jela prodirati na vzhodu proti Čindisipuci, na jugu pa proti Suiatincu. Ko je armada dosegla te točke, je bilo več oddelkov odsposlanih proti sovražniku, deloma da bi rekognosirali, deloma pa da bi ga vznemirjali. 22. t. m. smo nadaljevali prodiranje. Sovražne predstave so se umaknile v svoje utrde v gorah vzhodno od ceste, ki vodi iz Makumence proti Lanholskemu prelazu. Ob pol 10. uri dopoldne so jele naše baterije streljati. Nato so se jele naše stotnje pomikati proti prelazu in so dospele 3 do 4 km do svojega cilja, ne da bi naletete na sovražnika.

Iz teh poročil je razvidno, da so bila vsa ona poročila o veliki bitki severno od Liaojangja izmišljena, kar so bile tudi izmišljene vesti, da stote Japonci že v neposredni bližini Mukdена.

Japonci utrjujejo Kajčov.

Po poročilu generala Kuropatkina se Japonci trudijo, da bi na vseh vrhah gora, ki obklojujejo Kajčov, zgradili močne utrde. Ruski ogledniki priovedujejo, da se nahajajo v dolini reke Kantakhe vzhodno od Kajčova močni japonski voji. Vsi ti oddelki stojijo mirno v svojih pozicijah in ker grade Japonci pri Kajčovu utrdbi, se sodi, da Oku ne namerava daleč preko Kajčova prodirati, marveč se hoče na tem mestu pripraviti na mogoči ruski napad.

Kuropatk in Aleksejev.

Po poročilih zlasti iz angleških listov vlada velika napetost med namestnikom Aleksejevim in generalom Kuropatkinem, kakor smo imeli že opetovanje priliko poročati. Koliko je na teh vresteh resnice, se seveda ne da lahko dognati. V isti zdevi je dobila te dni »Neue Freie Presse« iz baje popolnoma zanesljivega vira iz Petrograda poročilo, da je poslal general Kuropatk in carju Nikolaju brzojavko, v kateri odločno protestira proti navzočnosti generala Žilinskega v glavnem taboru; Žilinski je zaupnik namestnika Aleksejeva in ima od tega ukaz, da nadzoruje Kuropatkina in zavira njegovo delovanje.

Vladivostoško brodovje na pohodu.

»Lokalanzeiger« se poroča iz Tokija: Ruske križarke so videli 40 milij vzhodno od Jamade v pokrajini Joata in so plule proti jugu. Smatra se za mogoče, da se bo vladivostoško brodovje združilo s križarkami, ki se nahajo sedaj v Rdečem morju.

Reuterjev urad pa priobčuje brzojavko iz Tokija, da se je slišalo v soboto ob 3. uri popoldne v smeri od Urage, kjer leži pri vhodu v Jokohamski zaliv, strahovito gromenje topov.

Spošno se misli, da je vladivostoška eskadra napadla Jokohamo.

O čem se ne sme pisati!

Vojni poročevalci v ruskem glavnem taborišču v Liaojangu so dobili

Kakor snopje so ležali jetniki na tleh. Pater Celestin je strašno krvavel, a nobena roka se ni ganila, da bi mu pomagala. Cigani in ciganke so se gnetili po koči in krog koče, vriskali veselja in se radovali svoje zmage.

Mir! je ukazal kralj David, in ko so vsi umolknili, se je obrnil do jetnikov in jim rekel: Vaše življenje je v mojih rokah. Treba mi je le magniti in že bi vsi z vrvjo okrog vratu viseli na drevesih pred kočo. Treba mi je le ukazati in že bi bila pripravljena grmada za vas, kakor ste jih vi že desti pripravili za Aronove hčere. Ali jaz vam prizanesem, vam pustim življenje in vam dam svobodo, če mi samostan vrne vse cigane in ciganke, kar jih ima v svojih ječah. Vi, pater Teodorik, se vrnete v samostan in po veste menihom mojo odločbo. Če izpuste jutri zjutraj vse cigane in ciganke, izpustim tudi jaz jetnike, če ne pa jih dam jutri opoldne vse žive sežgati. Na to prisegam pri večnem solncu.

— Oh, gospod cigan, prosim, še nekaj.

Vsi so se presenečeni obrnili na tisto stran, odkoder je prišel ta glas, in kralj David je pristopil bližje.

novi inštrukcije, po katerih se morajo ravnat pri poročanju o dogodkih na bojišču.

Po teh inštrukcijah je prepovedano pisati, oziroma poročati o gibanju vojnega brodova, o dislokaciji štabov, vojev, ladjevja in transportov, o bivališču poveljnikov in o njih namenih in odredbah, o številnosti armade, o razdelitvi brodovja in vojev, o zdravstvenem stanju v armadi in mornarici, o vplivu strelov in rezultatih bombardiranja, o armiranju trdnjav, o usposobljenosti in kakovosti železnice itd. Takisto je tudi prepovedana vsaka kritika odredb in operacij posameznih poveljnikov, zlasti pa podatki glede povečanja in ojačanja vojnega brodova. Iz navega se lahko spozna, da ne smejo vojni poročevalci pravzaprav o ničemer pisati in poročati. To dejstvo pa nam tudi dokazuje, kako malo vrednosti imajo one vesti, ki dohajajo dan na dan z bojišča in nam podajajo najnatančnejše podrobnosti o vojnih operacijah. Ker se pa o teh sploh ne sme poročati — niti iz ruskega, še manje pa iz japonskega taborišča — je pač jasno, da dohajajo dotična situacijska poročila od vojnih poročevalcev, ki se sploh ne nahajajo na bojišču, kar zlasti označuje vrednost teh »vesti z bojišča«.

Ojačanje ruskega brodovja.

Iz Hamburga se poroča, da so parniki »Marija Terezija«, »Kolumbija«, »Knez Bismarck«, »Avgusta Viktorija« in »Belgia«, katere je Rusija nakupila na Nemškem in jih preustrojila v brzovzorne križarke, te dni zapustili baltičko pristanišče Libavo in odpłuli, ne da bi se vedelo kam. Sklep se, da plujejo te križarke proti Vladivostoku.

Dve novi križarki v Vladivostoku.

V Petrograd je došla iz Vladivostoka brzovzorna vest, da sta tjakaj brez vsakih zaprek srečno dospeli dve križarki, kateri je ruska vlada takoj v začetku vojne kupila na Nemškem.

Spošni napad na Port Artur.

Po poročilih iz Tokija so že vse priprave za spošni naskok na Port Artur končane in zatrjuje se, da bodo Japonci že v nekaj dneh navalili na trdnjava.

Nemško maščevanje.

Praga, 24. junija. Ker vkljub protestu nemških poslancev iz Slezije dobe Čehi in Poljaki svoja učiteljišča v Opavi, oziroma v Tešnu, sklenili je opavski občinski svet, da ne izkaže nikake lojalnosti, dokler se ta »krivica Nemcem ne poravnava. Včeraj so bile po mestu velike demonstracije proti Körberju in deželnemu predsedniku Thunu.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 24. julija. V včerajšnji seji se je sprejela predloga o povisjanju civilne liste v tretjem

— Oj, dolgi Laban, kaj si tudi ti med jetniki? Celo resni kralj David se je smehl, ko je zagledal klavrn obraz dolgega junaka. Kaj bi pa rad? — Nekaj bi Vas rad prosil, gospod cigan. V samostanu je zaprt tudi menih Erazem. Zaradi Vaše hčere je zaprt. Dajte, zahtevajte, da izpuste tudi njega.

— Zaradi moje Ester je zaprt? se je čudil kralj David. Torej se je vendar v samostanu našel človek, ki se je zavzel za mojo hčer.

— O, jaz sem se tudi zavzemal zanjo, gospod cigan, je menil dolgi Laban, in ko bi bil mogel, bi jo bil že davno oprostil.

Kralj David ni dlje poslušal dolgega Labana, pač pa naročil patru Teodoriku, da mora samostan izpustiti tudi Erazma. Potem je odredil, da so cigani odpravili patra Teodorika v Bistro, druge jetnike pa prenesli v čolne.

To povelje je bilo kmalu izvršeno. Čolna sta odrinila po Ljubljanci niz dol, ostali cigani so se razšli. V koči in v njenem obližju je vladala spet smrtna tihota, dokler ni zapihal veter in se je začel vihar.

(Dalej prih.)

branju, potem je zbornica nadaljevala podrobno debato o proračunu. Posl. Komjathy je zahteval, naj Ogrska svoj del skupnega državnega dolga sama konventira. Potem je raspravljalo o razmerju med Ogrsko in Hrvaško ter trdil, da pride v našodbi samo Hrvaška do veljave. Ogrska je bila napram Hrvaški neoprezen velikodušna, a ji Hrvaška ni hvaležna. Zato se mora brezpojno nekaj storiti, da se popravi napaka, ki se je zagrešila z nagodbo. Govornik je zatrjeval, da je nagodbo natanko proučeval ter mora reči, da je po njegovem prepričanju Ogrska sprejela nagodbeni zakon brez previdnosti. Za časa nagodbenih dogovorov leta 1872. se je pokazalo, da je v določju Hrvaške napram Ogrski mrljivo, to kažejo nazori Strossmayerja in Starčevića. Pod grofom Khuenom se niso razmere na Hrvaškem za Ogrska prav nič zboljšale. Čudno je le, da grof Khuen ni posl. Pliverića, kojega državnopravni nazori so naranost nevarni, imenoval za predstojnika pravosodstva. Kako se naj na Hrvaškem vzgoji nova, Madžarom prijateljska generacija, ako Pliveričeve teorije dele vse na naobraženi Hrvatje. Mi smo pripravljeni vse za Hrvaško storiti, toda le v okvirju madžarskega državnega edinstva in še tedaj, ko Hrvaška prizna madžarsko državno misel. Za razširjevanje madžarske državne misli na Hrvaškem moramo doprinesti tudi materialne žrtve, zakaj, ako ne gre izlepa, porabiti se mora energija. — Nato je govoril minister grof Khuen-Hedervary, ki je rekel, da se s silo ne dajo obuditi dobra čuvstva in le zakonita pot more zagotoviti tiste koristi, ki jih mora imeti pred očmi ogrski parlament v imenu naroda, državnega edinstva in Hrvatov. Ščasoma pride gotovo sedanja mlada hrvaška generacija do prepričanja, ki ga ima že starejša generacija, da združenje Hrvaške z Ogrsko ni samo Ogrski, temeč tudi Hrvaški na kistor. — Posl. Kovačević je rekel, da ni čudno, da se na Hrvaškem 30 let sliši glas za spremembo razmerja z Ogrsko, ko se na Ogrskem vendar že 300 let bore za spremembo razmerja z Avstrijo. Naprečno je govoriti o preganjanju Madžarov na Hrvaškem, ker je v Slavoniji mnogo občin, kjer imajo Madžari svoje šole in cerkve, in vsi postopajo z njimi tako lepo. — Nato se je dejata odgovida na ponedeljek.

Odstop barona Caliceja.

Dunaj, 24. julija. Avstro-ogrski poslanik v Carigradu, baron Calice, je baje že vložil prošnjo za odstop. Na njegovo mesto pride skoraj go tovo baron Burian, sedanj minister skupnih finančnih zadev, a Burianovo mesto baje zasede grof Khuen-Hedervary.

Trgovinska pogodba z Italijo.

Rim, 24. julija. Kakor vse kaže, se letos še ne sklene definitivna trgovinska pogodba, temeč samo pravizorje do decembra 1905. Italija stavi le dva pogoja: da se ji dá veljavno zagotovo glede ribištva in da se dovoli italijanskemu belemu vinu do decembra ali vsaj do septembra 1905 izvanredna olajšava glede carine.

Zarota proti kralju Petru?

Budimpešta, 24. julija. Policija v Pandevu je prijela nekake zarotnike (ali pa norce?), ki so hoteli izdati proglaši proti kralju Petru, toda nihče jim proglaša ni hotel tiskati. Tudi so zarotniki baje poizvedovali, kje bi si mogli nabaviti dinamita.

Dogodki v Makedoniji.

Solun, 24. julija. Mesto je zasedeno kakor za čas vojne. Na vseh cestnih vogalih stoejo vojaške straže, tudi v turškem delu mesta. Orožniki pač in na konjih patrulirajo redno po ulicah. Policija strogo nadzoruje bolgarske hiše, za bandne zavode in konzularne urade je organizovana posebno stroga straža. Ponoči ne sme nihče pojaviti po ulicah. Na ta način bo vatašem prav težko izvršiti kak atentat.

Carigrad, 24. julija. Turška vlad je internirala armenško-gregorjanskega škofa iz Muša v Trapcuntu, ker se je hotel obrniti s spomenico na velesile zaradi morenja Armencev.

Dopisi.

Iz Roba. Naša lepa dolina se je začela ponosati v zadnjih letih s preejšnjo lesno trgovino, katero pospešuje velika manjšina neissekanih gozdov. Tudi druga trgovina je v najlepšem razvitu. Samo ob sebi je tedaj umljivo, da je vsled tega tudi postni promet precej velik. Marsikdo bi si mislil, da imamo pri takih razmerah v Robu, kjer je poleg županstva tudi šola, fara, posojilnica in vedenina trgovcev, gotovo pošto. Ni pa tako. Za vso veliko dolino in ves postni promet pošto se nam oskrbuje šestkrat na teden, torej niti vsak dan ne. Sedmi dan — v nedeljo — pa, ako hodeš imeti svojo korespondenco, pojdi na pošto v Lašče. Kako je to neumestno, občutju najbolj trgovci, ki v nedeljo radi trgovine ne morejo od doma. Naša poštna nabiralnica ima vsak mesec povprečno od 8000 do 10000 K denarnega prometa, upoštevaje samo nakaznice in čeke. Denarnih pisem k tej svoti niti ne štejemo. Listovna pa, ker spada pod Rob veliko število vasij, je gotovo mnogo večja, nego marsikaka drugih pošt zadnjih dveh razredov. Prosili smo že večkrat poštno ravateljstvo v Trstu, da bi se nam ustavnova pošta, a bilo je vse zmanj. Kolikor nam je znano, je g. Bregar takoj pri pravljjenju, predelati en del pritličja za poštni urad. Prostora na ta način ne manjka. Samo ob sebi je umevno, ako bi imeli na Robu, središču cele doline, pošto, bi bil poštni promet še veliko večji, nego je sedaj, ako že pri teh razmerah zadostuje za malo pošto. Znano je v celih naših okolicah, da pošta v Turjaku nima toljega prometa, kakor pa naša nabiralnica, in vendar imajo tam še brzovaj. Poštno ravateljstvo prosimo, naj bode proti vsem pravično in nam ustavnovi pošto, na brzovaj pa sploh ne reflektriramo, ker gradov in grofov ni pri nas.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. julija.

Po vsesokolskem zletu. Veleimpozantna sokolska manifestacija leži klerikalcem še vedno v želodcu in kar ne morejo se odkašljati, saj sami kaj dobro uvidevajo, da vse njihove priedrebe, kar so jih napravili kdaj, niso nič proti tej slavnosti. V soboto so se šenklavški kaplani zopet spravili nad »Sokola« in njegovega starosta. Klobasali so o sokolski ideji, o kateri še pojma nimajo; hlinili so se, da bi bili prijatelji »Sokola«, če bi dr. Tavčar ne bil starosta, dasi so in ostanejo smrtni sovražniki sokolstva, ker vedo, da sokolska misel izključuje vsako klerikalstvo in ktorje klerikale, sploh ne more biti »Sokol«. Celo o svojih simpatijah za Sokolstvo so besedičili ti Mahničevi učenci, dasi so doslej svoje simpatije pokazali samo s tem, da so Sokole pregnali, jih obrekovali, zasramovali in na najpodlejši način insultirali. V detajle vodene »Slovenčeve« deklamacije se pa ne bomo spuščali. Le eno naj pribijemo: »Sokole« ni politično društvo in ne bo in vsled tega tudi ni strankarsko društvo ali vzlet temu je popolnoma nemogoče, da bi kdaj postal tako društvo, da bi bili klerikalci z njim zadovoljni. »Sokole«, s katerim bi bili rimske klerikalci zadovoljni, bi ne bil več sokolsko društvo, nego izdajalec vzvišene sokolske ideje. V tem oziru se torej »Slovenčev« črnotosuknježi popolnoma brezuspešno trudijo in lahko nam verjamemo, da ima njih pisarjenje na »Sokola« ravno tako malo vpliv, kakor če poskuša farovški sultan z votlim svojim glasom prisiliti mesec na drugo pot nego jo že hodi milijone let. Obenem, ko se »Slovenčev« nekako prilizuje »Sokolom«, da bi strmolagavili dr. Tavčarja, pa prav vztrajno laže, in sicer prav po farško, o pomankljivostih pri nastajevanju. Samo kak hudoben kaplan je v stanu resnici, tej hčerkri božji, pljuvati v obraz. Sto in sto vnanjih Sokolov nam je zatrjevalo, da še

nikdar na nobenislavostini bilo zanje tako dobro preskrbljeno kakor v Ljubljani. Stanovanjski odsek je imel ogromne dela, a preskrbel je vse. Vsi Sokoli, vsi do zadnjega so dobili dobre postelje in vse drugi izletniki, ki so se oglasili pri stanovanjskem odseku, so dobili snažna in cena stanovanja. Stanovanjski odsek je imel dolžnost poskrbeti stanovanja za Sokole in je svojo dolžnost v polni meri izpolnil. Istotako je bilo za Sokole poskrbljeno glede hrane prav uzorno. Za druge izletnike, ki se niso oglasili pri »Sokolu«, pa ni imel dolžnost skrbeti, dasi je vsekmu rad ustregel, kdor se je pri njem oglasil. Potovarna pisarna C. Schjulz v Pragi, ki je predila separativni vlek, ja sama imela obvezno, skrbeti za svoje izletnike. Poslala je v Ljubljano tudi posebno izletniški uradnik g. Krašovca, ki pa je na svojo roko skrbel za stanovanja. Kakšna stanovanja je preskrbel in po kaki ceni, to »Sokol«, oziroma stanovanjski odsek nič ne briga, saj je bila tu stvar od izletnikov najete firme C. Schulz. Stanovanjski odsek je imel čez 800 postelj na razpolaganje in kdor koli se je oglasil, je dobil prenočišče. Kaj torej hočejo ti »Slovenčevi« poštenjaki? Škofov list, ki je res vreden svojega vrhovnega g

narednik g. Fran Cuhnik je imenovan poštnim asistentom v Ljubljani, crožniški postajevodja, g. Albin Intihar, pa poštnim ekspedijentom v St. Petru. Poštni manipulantini, gg. Ana Čadež in Marija Peče, v Ljubljani sta postali definitivni. Premeščeni so gg. Lovro Sancin iz Ustja v Ljubljano, Fran Puc iz Tržiča v Ljubljano, Ivan Stegu iz Š. Petra v Bovec in Matija Kajfež iz Bovca v Ljubljano. V pokoj je šel g. Anton Primšar v Ljubljani. Na 2. stopnjo II. razreda je pomaknjen poštni ekspedijent g. Andrej Pristov.

Promocija. Profesor na gimnaziji v. Pazinu, g. Anton Majer je bil 18. t. m. na vsečilišču v Gradcu promoviran doktorjem filozofije.

Konservatorjem centralne komisije za umetniške in zgodovinske spomenike je imenovan profesor dr. Jakob Žmavc v Kranju.

Ljudska veselica pri sokolski slavnosti. Pri poročilu o tej veselicu se nam je primerilo nekaj prav neljubih pomot. Kdor kolikor je, kako težko je pri tako kolossalnem navalu, kakor je bil na veselicu, vse pregledati in kako lahko se zgodi, da poročevalci kaj spregledajo, tisti se le čudi, kako da smo sploh mogli svoje poročilo tako hitro obdelovati in da je v njem tako malo pogreškov. Po neljubem nakujuju pa se je zgodilo, da so izostala imena cenjenih dam - načelnic v ostalih paviljonih razen Auerjevega. To so bile pri vsaki narodni priredbi vstajno in požrtvovano delavne dame gospe Jebračin, Šarabon, Dimnik, Stritof, Ulrich in Prokop, ki so vsled preobilnega in trudopolnega dela skoraj najzadnje zapustile veselični prostor. Med danami, ki so bile v Šampanjskem paviljonu, je bila v poročilu izpuščena gospa Andersonowa. Upamo, da nam častite dame oproste.

Združeni slovenski in hrvatski abiturientje srednjih šol privede 6. avgusta v Ljubljani sestank. Na sporednu je javen shod s svobodno debato, na kojem se bodo v posameznih referatih razpravljala vsa pereča dijaška vprašanja. Isteča dne zvečer se vrši prijateljski komers, naslednji dan pa poletno abiturientje na Bled. Udeležba s hrvatske strani obeta biti obilna; zategadelj je želeti, da se slovenski abiturientje sestanka polnoštivilno udeleže. Takisto se na sestanek prijavijo vse akademiki in vsi prijatelji učencev se mladine. Natančni spored slavnosti se objavi pravočasno; vse slovenske liste pa prosimo, da to vest blagohotno ponatisnejo.

Načelništvo zadruge gostilničarjev, kavarnarjev i. t. d. v Ljubljani, vabi vse svoje člane na prijateljski sestanek, kateri bude 26. t. m. ob 3. uri pooldne v gostilni »Miramar« na Star tem trgu. Želeti je obilne udeležbe.

Skupščine izdelovalcev sodavice na Kranjskem udeležilo se je dne 24. t. m. v gostilni pri »Ferlincu« izmed 45 samo 19 članov. Rešilo se je izmed 13 točk dnevnega reda sedem, ostale točke kakor: o posovanju, državna zveza sodav. zadrug, tvornica oglik, kislina, proračun, koncesijoniranje obrti in ustavnitev stalnih cen so izostale deloma zaradi ne navzočih v to svrhu prijavljenih poročevalcev, deloma pa vsled drugih nedostatkov. Za računska preglevalca za prihodnje zadržno leto izvoljena sta bila gg. Jos. Maček in I. Ševar, za njiju namestnika pa gg. T. Ruđigoj in G. Bolte. Gosp. Iv. Franchetti je kot odposlanec zvezze kranjskih obrtnih zadrug priporočal pridružitev sodavničarske zadruge k doželnim zvezam in ta namen obširno tolmačil pomen in koristi združitve, nakar se je sklenil pristop. Ker skupščina — kakor zgoraj omenjeno — ni zamogla vseh točk povoljno rešiti, zato bo meseca decembra t. l. izvanredna skupščina, na katero se že sedaj opazarjajo vsi člani, da se končno ustanovi pravi zadržni red in zagotovi plo-donesno delovanje.

Solsko izvestje. Cesar Franc Jožefova državna gimnazija v Kranju je imela koncem solškega leta 1903/04 345 javnih dijakov in enega privatista. Po rojstnem kraju jih je bilo 33 iz Kranja, 268 iz Kranjske splet, 10 iz Koroške, 22 iz Primorske, 10 iz Štajerske in 2 iz Ogrske. Po narodnosti je bilo 343 Slovencev in 3 Nemci. Učni uspehi so bili slednji: I. red z odinko je dobito 53 dijakov, I. red splet 191, II. red 40, III. red 10, pojavljali izpit sme delati 47 dijakov. Dolnine se je plačalo 6060 K, vzpre-

jemnine pa 1127 K 80 h. Ustanove je imelo 51 dijakov v skupnem znesku 8899 K 37 h. Na zavodu je delovalo razen ravnatelja še 11 profesorjev in 6 pomožnih učiteljev. Izvestje — ki je še vedno nemško — prinaša spisa: »Zapuščinski akt Prešernova« (objavljal Avgust Žigon) in »Komenter h Goettingovi izdaji Kornelija in Kureija za III. gimnaziski razred« (sestavil Anton Jeršnik).

Poročil se je danes v župnijski cerkvi Sv. Jakoba g. Josip Petrič, o. kr. suplent na II. državnini gimnaziji z gd. Katinko Presker, hčerkjo iz znane narodne rodovine Čestitamo.

Iz Šiške se nam piše: S sokolskimi dnevi 16., 17., 18. t. m. zaključene so veselice odličnih ljubljanskih društev. Zdaj pride na vrsto Šiška. Skromna Šiška je odložila običajno veselico, ovažejo, da gre prednost vrlim ljubljanskim pevskim zborom in jubilarju »Sokolu«, ki vsi so 25letnico Šiškeve čitalnice lani počastili in poveličevali. Čitalnica in Sokol priredita sebi in Ciril-Metodovi družbi v korist, veselico dne 18. septembra na Koslerjevem vrtu. Pozno sicer, toda z mnogih ozirov v ugodnem času, ker se takrat Ljubljana zopet oživi po vrivih se vojakih, dijakih in letovičnikih. Do sedaj se je narodno delovanje v telovadnici koncentriralo, odslej se bo v pevskem zboru. Mladi »Sokol« se je nevrudljivo vladil in na vsekolski shod pravipravljal, istotako marljiv je bil naraščaj. Uspeha dela, napora in skrbi je bil: da je nastopilo 23 članov v opravi in 16 mladih telovadcev (naraščaj) in da so vse svoje naloge pohvalno izvršili.

Utonil je 52letni delavec Fran Žerovnik iz Vaša pri Medvodah, ki je v pjanosti poskusil prebroditi Soro.

Prostovoljno gasilno društvo v Dolenji vasi pri Ribnici praznuje 7. avgusta t. l svojo 25 letnico. To društvo je bilo na Kranjskem prvo, ki je bilo ustanovljeno s slovenskim poveljstvom, zatem praznuje ob enem tudi 25 letnico obstanka slovenskega poveljstva. Društveni načelnik g. Ignacij Merhar, kateri je društvo leta 1879 ustanovil in mu je že 25 let načelnik, je sestavil prvi slov. vežbovnik in izumil društveni pozdrav »Na pomoč!« Njegov vežbovnik z društvenim po zdravom je vpeljan pri vseh gasilnih društvih na Kranjskem, Spodnjem Števženskem in deloma na Koroškem. Vežbovnik, katerega je pozneje za ložila zvezra, je povse po njegovem povzet. V spomin na dvojno 25letnico si je društvo naročilo zastavo, katera je napravljena v šolskem domu družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici. Zastava bo dne 7. avgusta tudi biagoslovljena. V priznanje vrlemu načelniku g. Ignaciju Merharju, kateri praznuje tudi 25 etnico načelnštva, pozivljam tovariše, kateri bi se osebno slavnosti udeležiti ne mogli, da se ga ta dsn spominjam z iskreno željo, da bi še mnogo let deloval v pridi gasilstva in kot župan na korist svoje občine in celega okraja!

Artiljerijski stotnik Mayer ponesrečil. Iz Krškega se nam piše. V nedeljo 24. t. m. zjutraj je jahal stotnik Mayer s svojo soprogno na izprehod proti Artičam. Na potu ju je srečal vlak. Konja se splašita. Gospa se je srečno rešila, med tem ko je stotnika konj vrgel s sebe in ga vlekel za seboj. Stotnik si je prebil črepino, zlomil nekaj reber in nogo. Na transportu v bolnico je umrl na krškem mostu.

Poskušen umor v Ajdovščini. V predinici v Ajdovščini je te dni poskusil delavec Čevelj umoriti ravnatelja Karla Schmutzija. Čevelj je bil po zadnjem štrajku odpuščen iz službe. Po dolgi prošnjah se ga je zopet sprejelo v službo, a ne več kot predilnega mojstra, nego kot navadnega delavca. Nekaj časa je bil Čevelj miren, potem pa je začel moledovati naj ga ravnatelj napravi zopet za mojstra. Ravnatelj mu je obljubil, da se to zgodii, ko bo kako mesto izpraznjen. Čevelj je pa izgubil potrežljivost in je postal ravnatelju ultimatum, naj v 24 urah da odgovor dne ugodni njegovi želji ali ne. V četrtek zjutraj je prišel Čevelj v ravnateljevo pisarno po odgovor. V trenotku, ko se je ravnatelj obrnil nekoliko na stran, ga je Čevelj napadel in zabodel z nožem pod levo nabo in ga nevarno ranil; ko bi bil Čevelj le za prst nižje zadel bi bil ravnatelj mrtev. Čevelj je potem sbežal in se sam javil orožnikom.

Iz Hrastnika se nam piše: Pred tednom dan utoril je v Savlju blizu Hrastnika, kopavši se enajstletni deček, sin posestnika Ocepk. Mateca so dobili pri Rajhenburgu. Dvajsetletni delavec France Markovič, doma iz Krešna, se je 20. t. m. kopal v Savi pri Trbovljah ter utoril. 24. t. m. ga je zjutraj voda vzdignila na površje in ga donesla do Hrastnika. Tu so ga pristregli s čolnom, ga po-

ložili na breg, pokrili z zelenim vejevjem, opoldne pa so ga zabili v raku in ga odpeljali s parom konj v Trbovlje h komisijskemu ogledu.

Pevske slavnost priredi Slovensko pevsko društvo v Ptaju v praznovo svoje dvajsetletnico v nedeljo, dne 7. avgusta 1904 v »Narodnem domu« v Mariboru. Zborovanje društva je dopoldne ob 10. uri. veliki koncert popoldne ob 1/4. uri,

Umrl je v goriški dolini g. Fran Bevk iz Cerkna, bivši komtvartar v Ljubljani. Pokojnik je bil član različnih narodnih društev v Ljubljani.

Na c. kr. ženskem izobraževališču v Gorici se bode za novo šolsko leto vršilo vpijanje 14. in 15. in za vadnico 15. septembra t. l. V višje težaje oskrbe se novincev ne bode sprejemalo.

Gozdni požari so bili zadnje dni vsele velike suše na raznih krajih po Istri. Skupno je zgorelo 240 arov gozda v vrednosti 150.000 kron.

Zasledovan je kot defravant 34 let star poštni uradnik Alekander Zazenski z Reke

Strela je udarila včeraj popoldne v Šmartnem pod Šmarnjem v hišo »Pri Petelinu«, užgal strhe in ubila tri osebe, dve pa omamila. Ubite so bile posestnica Uršla Lampič in njeni dve hčeri Barbara in Maria. Ogenj so ljudje hitro pogasili. — V Savljah pri Ježici je strela udarila v napolnjeni kozolec Selana, p. d. Špana ter ga užala. Dasi je bila požarna bramba hitro na mestu, je kozolec zgorel; škoda se ceni na kakih 1200 K. Nedavno je strela udarila v kočo istega posestnika. — Na Glinčku je trešilo v hiši Ivana Drobetine in Petra Petelina, ki je pa le poškodovala nekoliko zid. Za Travnovem mlinom je pa trešilo v neko drevo, ki ga je razcepilo. Kmetski prebivalstvo je vsled točke, suše in požarov silno zbgeljalo in pogostoma se čuje mila tožba: Bog nas kaznuje, ker imamo tako slabe duhovne.

Ustavljenja preiskava. Pred mesecem smo poročali, da so zaprli na Jasenčicah občini IV Arha in tovarniškem delavcu Nikolaju Žnidarju, ki sta bila obdelana, da sta na Bledu neki dami pokradla zlatnine v vrednosti 200 K. Državno pravdištvo je uvedeno kasensko preiskavo ustavilo, ker se je izkazalo, da sta Arh in Žnidar dotedno zlatnino našla in le mesto, da bi jo bila na Bledu oddala, jo odnesla s seboj, da poizvedujeta za lastnikom.

Nadebudi dečki — **dobri starši.** V soboto so zasatali na Zupančičevem lesnem prostoru v Jeranovih ulicah dva 10letna dečka, od katerih je enega spremjal tudi oče, ki so skupno kradli deske, da so potem doma z njimi kurili. Škoda so napravili 10 K. Tatvina se je godila že 3 tedne. — Trije drugi dečki v starosti do 11. let so pa posekali na Golovcu na parceli Uršule Mrzlove 4 borovce, vredne 8 K. Tudi te je policija zasatala.

Kralj tatov in ljubezni. Včeraj se je bil priklatil v Ljubljano zelo nevarni tat Jurij Rogelj, rodom iz Cerkelj, ki je po poklicu črevljár, in ukradel Stöcklingerjevu hlapcu Arturu Fortuni suknjič in sracejo, vredno 13 K. Rogelj je policija aretovala, vključno temu, da je na poti zatreval, da je »Kočig der Liebe und Diebeck«. Aretovanec, ki je iz mesta izgnan, je bil že 18krat kaznovan. Enkrat je bil oropal tudi poštni voz.

Specijalist. Po mestu se klati ob nedeljah ponoči neki človek, ki pazi na ljudi, ako kdo zunaj zaspí, da ga potem okrade. Zadnjid je ukral nekemu pomočniku črevljár z nog. Tudi sinoči je bil zaspal na travi za Štrukljevo hišo neki zidar, kateremu je specijalist ukradel en črevljár z noge in iz žepa denarnico, v kateri je bilo 10 K denarja.

Nogo izpahnil si je včeraj pred cerkvijo sv. Jakoba mestni ubožec Ivan Strle. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v ubožnico na Karlovski cesti.

Ulom. V noči od 23 na 24. t. m. je ulomil neznan tat v hišo Jakoba Tomca na Karlovski cesti št. 14 in ukradel — celih 6 vinarjev. Tužnim srcem se je podal potem do bližnje trafe in poskušal tam tatvino, katera se mu je bila pa tudi ponevrečila.

Razgrajači. V soboto smo poročali, da so na predvečer »Hajlovic« na Francovev nabrežju razgrajači in jih baje ni prijela policija. Poroča se nam zdaj, da se je bil na obzoru prikazal polumesec in dva kriča potegnil s seboj.

Konj splašil se je bil včeraj pred skladisčem Rudolfove železnice v Šiški. V vozu sta bila dva gospoda, ena gospoda in gospodinja. V diru se je bil voz prevrnih in so se bili izletniki telesno poškodovali. Gospoda je padla v nezavest in so jo bili

moralni prenesti v skladisč, kjer so jo močili z vodo in jo spravili zopet k zavesti.

Ogenj. Včeraj sta v Podpeči pri Dobrepolju dva mladoletna dečka pušila pod nekim kosoleom cigare. Pri priziganju se je vnele tudi seno in se je bil ogenj tako razstiral, da je zgorela celo vas, ki stoje 24 hiš in sedem glad živine. Zgorela je tudi cerkev.

Kolo ukradeno je bilo dne 18. t. m. iz neke gostilne v Ljutomeru posestnikovemu sinu Jožefu Reichu. Kolo je »Waffenrad« in ima številko 51.

Aretovan je bil včeraj mutec Friderik Malec, ker je oskrnul neko 10letno dekle.

Pred prulami je povozil kolesar A. J. Sletnega Viktorja Lavrenčiča in ga lahko telesno poškodoval.

Meprevidna kolesarica.

Danes dopoldne je po Mestnem trgu

neko kolesarica tako neprevidno vo

zila, da je podrla zasebnico Zofijo

Pirkarjevo na tla in ji poškodovala

solnčnik.

Tatvina. Dne 22. t. m. je bila Ivani Burjakovič, posestnikovi hčerkki iz Hauptmanns št. 10 ukradena srebrna ura, vredna 17 K. Uro so dobili pri neki 13letni dekle.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 5 Hrvatov, nazaj pa je prišlo 10 Hrvatov in 5 Slovencev.

Vatrina. Dne 22. t. m. je bila Ivan Burjakovič, posestnikovi hčerkki iz Hauptmanns št. 10 ukradena srebrna ura, vredna 17 K. Uro so dobili pri neki 13letni dekle.

Delavski gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 5 Hrvatov, nazaj pa je prišlo 10 Hrvatov in 5 Slovencev.

Neprevidna kolesarica. Danes dopoldne je po Mestnem trgu

neko kolesarica tako neprevidno vo

zila, da je podrla zasebnico Zofijo

Pirkarjevo na tla in ji poškodovala

solnčnik.

Skoro vse odvajajo-
— kapljice, kroglice in grenačice deluju drastično in s tem skodujejo organizmu. Nasproto pa je **čelodna tiskatna lekarnaria Piccolija v Ljubljani na Dunajski cesti** krepi organizem tudi po neprestani porabi. Zunanja ročila po povzetju.

1264—9

Umrl so v Ljubljani:

Dne 22. julija: Josip Stirn, delovodnik obrtni boli, 47 let, Stari trg št. 19 pljučna tuberkuloza. — Viktor Karlinger, solicitor, 26 let, Dunajska cesta št. 29, pljučna tuberkuloza. — Margareta Hrovat, kuvarica, 28 let, Dalmatinove ulice št. 10, Apoplexia capillarum.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 25. julija 1904.

	Dan	Blago
42% majeva renta	99-25	9945
42% srebrna renta	100-10	10030
4% avstr. kronска renta	99-35	9955
4% zlata	118-75	11845
4% ogrska kronška	97-15	9735
4% zlata	118-65	11835
4% posojilo dežele Kranjske	100-	10075
4% posojilo mesta Split	100-25	10125
Zader	100-	100-
4% bos.-herc. žel. pos. 1902	100-85	10185
4% češka dež. banka k.o.	99-60	9990
4% zlata	99-60	9990
4% zst. pisma gal. d. hip. b.	101-70	10215
4% pešt. kom. k. o. z	101-	102-
10% pr.	106-45	10745
4% zst. pisma Innerst. hr.	101-	102-
dež. hr. ogrske cen.	100-50	101-
4% z. p. ogr. hip. ban.	100-	10070
4% obl. ogr. lokalnih že-	100-	101-
leznick d. dr.	99-75	100-
4% obl. češke ind. banke	98-50	100-
4% prior Trst-Poreč lok. žel.	99-	100-
4% prior dol. žel.	99-	100-
3% juž. žel. kup. 1/4	302-85	304-85
4% avst. pos. za žel. p. o.	101-	102-

Srečke.

Srečke od 1. 1854	—	—
" " 1860/1	182	186-
" " 1864	257	261-
" tizske	162-25	16425
" zem. kred. I. emisije II.	303-50	312-
" ogr. hip. banke	291-	301-
" srbske & frs. 100% turške	266-25	27425
Basilika srečke	90-	9380
Kreditne	126-50	12750
Inomoške	21-	22-
Krakovske	480-	470-
Ljubljanske	78-	8250
Avt. rud. križa	77-	82-
Ogr.	66-	70%
Rudolfove	53-25	5525
Alpinški montan	287-75	2975
Premogok v Mostu (Brux)	608	612-
Alpinški montan	432-50	43350
Praške žel. indr. dr.	2220-	2230-
Rima-Murányi	490-50	49150
Trojški prem. družbe	306-	308-
Avt. orožne tovr. družbe	480-	48150
Češke sladkorne družbe	165-	168-
valute.		
C. kr. cekin	11-33	1137
20 franki	19-03	1905
20 marke	23-47	2355
Sovereign	23-94	24-
Marke	117-30	11750
Laški bankovci	95-05	9520
Rublji	253	254
Dolarji	4-84	498

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 24. julija 1904.

Termin.

Pšenica za oktober	50 kg	K 9-92
oktober 1904	50	786
Koruzna " avgust	50	636
maj	50	658
Oves " oktober	50	690

Efektiv.

15 vin. višje.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 2069. Srednji uravni tlak 756-0 mm.

Julij	Stanje čas opazovanja	barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nede
23. 9. zv.	737 1	21 8	sl. svzvod	sk. oblač.	
24. 7. zj.	736 5	18 4	sl. svzvod	jasno	
" 2. pop.	734 8	28 4	sl. jvzvod	sk. oblač.	
" 9. zv.	734 9	17 9	sl. jug	del. oblač.	
25. 7. zj.	734 3	16 4	sl. sever	meglja	
" 2. pop.	732 5	29 0	sr. jzahod	sk. jas.	

Srednja temperatura sobote in nedelje: 23,0° in 21,6° — normale: 19,9° in 19,9°. Mokrina v 24 urah: 0,2 mm in 8,4 mm. Včeraj popoldne močna nevihta.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskreñega sočutja ob smrti našega ljubljenega sopoga, oziroma očeta, gospoda

Josipa Stirn

in za darovane vence ter za časteče spremstvo na poslednje počivališče vse prav prešnro zahvaljujemo. Posebno pa zahvaljujemo učno osebje c. kr. umetnoobrtnic strokovne šole za častno spremstvo dragega pokojnika.

V Ljubljani, 25. julija 1904.

2088 Žalujoči ostali.

Išče se trgovski potnik

za neko večjo tovarno in zalogu sukna na Dunaju pod tako ugodnimi pogoji.

Ponudbe pod: „M. 123“, poste restante, Ljubljana. 2059-3

Pripravljeni prostori

za pisarno ali skladilče se oddajo s 1. avgustom

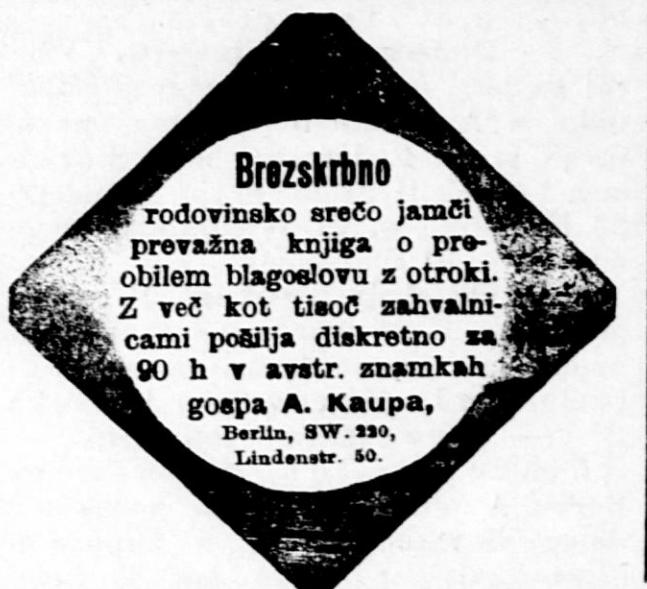
na Mestnem trgu št. 25

v pritičju.

Blagajničarka

ki je absolvirala trgovski kurz, išče mesta v Ljubljani. 2089-1

Ponudbe se prosi na upravnino Slov. Naroda" pod A. P.

Okoli 20 polovnjakov

belega vina

prodaja

Alojzij Kranjc

posestnik 1938-9

Radna pri Sevnici.

Kdor želi dobiti pošteno kapljo, obrni se na gornji naslov.

Učenca

sprejme v trgovino z mešanim blagom

AND. VERBIČ

Ljubljana, Turjaški trg št. 1.

Instruktorja

za slovenčino išče Nemec.

Ponudbe z navedbo honorarja pod „spreten“ (uspeh) 10 na upravnino Slov. Naroda". 2087-1

Izjava.

Podpisani Alojzij Peterman po domače Čičnik, posestnik v Kranjski gori, sem dal v št. 89. političnega dnevnika "Slovenca" v dne 20. aprila 1904 v prilogi natisniti članek z nadpisom: "Iz Kranjske gore. (Odgovor „Narodovemu“ dopisu)" V tem članku sem trdil, da je po moji sodbi "Narodov" pisec nemškutar, da pa mene veseli, ker se mu ne more očitati, da bi bil kaj izneveril ali ukrael ali lazil po Bosni.

Vsled tega članka je vložil gosp. Fran Budinek, trgovec in posestnik v Kranjski gori, zoper mene tožbo radi razjaljenja časti ter so v preiskavi zasišane priče v istini izjavile, da so po njihovih mislih in prepričauju merila ta očitanja na osebo g. tožitelja, Frana Budineka.

Zategadelj občalujem, da je omenjeni moj članek provzročil tako in sploh kako sumnjenje gospoda Frana Budineka. To tembolj, ker se jaz s svojim člankom osebe in časti obča članega g. Frana Budineka niti dotakniti nisem nameraval. Izjavljam teďaj, da nisem nikdar imel niti najmanjšega povoda z žaljivimi in obrekličimi članki napadati od mene visoko spoznanega gosp. Frana Budineka.

Iz vseh teh vzrokov smatram za svojo dolžnost, da se javno na tem mestu g. Franu Budineku zahvalim, ker je na moje prošnje in z ozirom na mojo rodbino umaknil zoper mene vloženo tožbo. 2072-2

V Ljubljani, 19. julija 1904.

Alojzij Peterman
po domače Čičnik.

Trgovskega učenca

ki je dovršil spodnjo realko ali gimnazijo, je zmožen slovenskega in nemškega jezika, sprejme v trgovino z 2072-2 mešanim blagom

Janko Traun, Glince pri Ljubljani.

Kovaški mojster

s polletnim tečajem podkovske šole, ki je obenem tudi izvuren živino-zdravnički pomočnik z izvrstnimi izpravevimi in dolgoletno praksjo, želi svojo službo premeniti; tudi vzame kovačijo v najem. Plača in nastop službe po dogovoru. Ponudbe na upravnino tega lista pod „T. N.“

Prva hrvatska tovarna žaluzij, rolet, leseni in železni zatvornici zā okna in prodajalnice

G. Skrbic
Zagreb, Ilica 40
priporoča 467-15
svoje priznane solidne, točne in cenene proizvode.

Ceniki zastonj in franko.

Ces. kr. avstrijske državne